

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra českého jazyka a literatury

Bakalářská práce

Bc. Markéta Formánková

Pojetí dětského hrdiny v próze Petry Soukupové

Klub divných dětí

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením doc. PhDr. Vlasty Řeřichové, CSc., a s použitím uvedených zdrojů.

V Olomouci dne .....

.....
Markéta Formánková

Děkuji doc. PhDr. Vlastě Řeřichové, CSc., za odborné vedení a cenné rady, které mi poskytovala při vypracování bakalářské práce.

OBSAH

Úvod	5
1 Česká literatura pro děti a mládež po roce 1989	6
1.1 Současná próza ze života dětí	7
1.1.1 Motiv rodiny, outsiderství a hendikepu v literatuře pro děti a mládež.....	8
2 Petra Soukupová	11
2.1 Životopis	11
2.2 Dílo	12
3 Klub divných dětí	16
3.1 Postavy dětských hrdinů v próze Klub divných dětí	17
3.1.1 Mila.....	17
3.1.2 Petr.....	19
3.1.3 Katka.....	21
3.1.4 Franta	22
3.2 Interpretace	23
Závěr	29
Seznam použité literatury	31
Anotace	36

Úvod

Na začátku 21. století vstoupilo do české literatury pro děti a mládež mnoho nových spisovatelů, mezi nimiž se objevilo také jméno Petry Soukupové.¹ Ta na sebe upozornila v roce 2007 svou prvotinou, se kterou sklídila hned několik cen. Ačkoli Soukupová vkročila do literatury jako autorka písíci prózu pro dospělé čtenáře, o sedm let později publikovala svou první knihu určenou dětem a mládeži. Od roku 2014 je tak jednou ze současných českých autorek písíci a publikující knihy jak pro dospělé, tak pro děti a mládež.

Jelikož je tedy Petra Soukupová poměrně již známou tváří v oblasti české literatury a zároveň stále aktivní autorkou, rozhodli jsme se svoji bakalářskou práci zaměřit právě na její tvorbu, konkrétně na její nejnovější knihu určenou dětem a mládeži *Klub divných dětí*.

V této práci se budeme zabývat především způsobem vyobrazení dětských postav ve výše zvolené knize, výkladem smyslu díla a jeho možné interpretace, což je také cílem celé bakalářské práce. Rovněž formou dílčího příspěvku zhodnotíme přínos tvorby Petry Soukupové v rámci současné prózy s dětským hrdinou.

Abychom cíle práce naplnili, nejprve se zaměříme na současný stav české literatury pro děti a mládež. V první kapitole s názvem Česká literatura pro děti a mládež po roce 1989 si předně charakterizujeme proměny literatury a knižního trhu způsobené změnou politického režimu v republice. Dále se podíváme na stav soudobé prózy ze života dětí a mládeže a v neposlední řadě se zaměříme také na motivy, které byly dříve tabuizované, či se nacházely na periférii spisovatelské oblasti. Konkrétně se budeme zajímat o pojetí rodiny, proměnách motivů outsiderství a o víceméně nově vstupující motiv hendikepu do literatury pro děti a mládež.

Následně druhou kapitolu věnujeme osobnosti spisovatelky Petry Soukupové, autorky zvolené knihy. Nastíníme její život, shrneme a stručně charakterizujeme její jednotlivá díla z let 2007 až 2020 a také uvedeme získaná ocenění. V kontextu celé její literární tvorby nakonec vymezíme a charakterizujeme oblast, kterou autorka ve svých knihách čtenářům předkládá.

Třetí kapitola nesoucí název vybrané knihy Klub divných dětí je stěžejní částí této práce. Nejprve se v ní zaměříme na jednotlivé dětské protagonisty – na jejich psychologickou charakteristiku a způsob, jenž autorka při znázornění využívá. Na tomto místě se budeme zaobírat též interpretací díla. Získané poznatky nakonec shrneme v závěru práce.

---

¹ ČEŇKOVÁ, J. Česká literatura pro děti a mládež ve druhém desetiletí 21. století (1. díl). *CzechLit* [online]. 27. 6. 2019 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <<https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-pro-deti-a-mladez-ve-druhem-desetileti-1-dil/>>.

1 Česká literatura pro děti a mládež po roce 1989

Listopadové politické a kulturní změny v roce 1989 postihly také knižní trh zaměřený nejen na děti a mládež. Literatura se osvobodila od ideologických vlivů a dříve zakázaní autoři mohli opět svobodně publikovat. Nastal rozvoj soukromých nakladatelství a došlo mimo jiné ke komercializaci literatury, s čímž souviselo také následné snižování umělecké hodnoty děl a nadprodukce triviální literatury.² Avšak podle S. Urbanové nastává v soudobé literatuře jednadvacátého století (...) *odliv knih komerčních, pirátských, založených na bezbřehém diletantství. Zájemci o dětskou knihu si při nakupování a půjčování stále více všímají nejen ceny (...), ale také umělecké hodnoty.*³

Mezi nejnovější nakladatelství vydávající knihy dětem a mládeži se v jednadvacátém století zařadily například Coobook, Fragment, Egmont, Pikola nebo Běžilíška. Uvedme si také dvě nejdůležitější česká ocenění, která se zabývají knihami pro děti a mládež. Jedná se o cenu Magnesia Litera – Kniha pro děti a mládež a zejména o cenu Zlatá stuha.⁴

J. Čenková si také všímá, že v současné době česká literatura dětí a mládeže zrcadlí evropské trendy inspirované uměním. To se odráží ve vznikajících a stále více oblíbenějších žánrech, jako jsou komiksy a bilderbuchy, fantasy, literatura faktu. Své místo zde našla i tzv. young adult literatura se specifickým zaměřením na mládež a mladé dospělé – pozornost jí věnuje především výše zmiňované nakladatelství Coobook.⁵

K literatuře pro děti a mládež neodmyslitelně patří také ilustrace, které v současnosti prožívají neobyčejný rozkvět. V této oblasti například nakladatelství Baobab navazuje na tradiční českou ilustraci a dává možnost vyniknout mladým ilustrátorským talentům. Výjimečné místo získalo také nakladatelství Labyrint se svým časopisem Raketa – Časopis pro děti chytrých rodičů, na kterém se pravidelně podílí spousta mladých českých ilustrátorů. A nepočítáme-li ocenění Zlaté stuh (zabývající se mimo jiné také ilustracemi), nejvýznamnější cenou v českém prostředí zaměřenou na ilustrace je Czech Grand Design⁶

V této kapitole se budeme zajímat o současnou českou prózu ze života dětí a o trendy, které v ní zaujímají po roce 1989 nové místo, případně se přesunuly z periferie do centra zájmu

---

² URBANOVÁ, S. a kol. *Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let XX. století. Reflexe české tvorby a recepce*. Olomouc: Votobia, 2004, s. 305.

³ URBANOVÁ, S. Magnetické pole české literatury pro děti a mládež na začátku 21. století. In *Literatura pro děti a mládež na začátku tisíciletí: kontexty, problémy, trendy*. Praha: Obec spisovatelů, 2009, s. 14.

⁴ ČENKOVÁ, J. Česká literatura pro děti a mládež ve druhém desetiletí 21. století (1. díl). *CzechLit* [online]. 27. 6. 2019 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <<https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-pro-deti-a-mladez-ve-druhem-desetileti-1-dil/>>.

⁵ Tamtéž.

⁶ PROKOPOVÁ, E. Současná česká ilustrace. *CzechLit* [online]. 25. 7. 2019 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <<https://www.czechlit.cz/cz/feature/soucasna-ceska-ilustrace/>>.

spisovatelů. Především se jedná o téma outsiderství, ale také o téma rodiny, popřípadě hendikepu objevujících se v literatuře pro děti a mládež.

1.1 Současná próza ze života dětí

Próza ze života dětí zachycuje příběhy inspirované reálným životem, přičemž v podobných životních situacích, jež jsou vyobrazeny v příbězích, se mohou ocitnout také děti–čtenáři. Smysl tohoto typu četby se ukrývá zejména v tom, že čtenář poznává specifčnost mezilidských vztahů a nejrůznějších životních situací. Na jejich základě se pak lépe orientuje ve světě. Zároveň se v próze promítá pozice dítěte ve společnosti a tedy skutečnost, jak na ni nahlíží nejen dospělí, ale též ono samo na sebe. Frekventovaně i sami autoři v příbězích využívají své vzpomínky z dětství, zkušenost a vlastně i svůj názor na to, jak by měla literatura pro děti vypadat.⁷

*Próza ze života dětí v současnosti využívá rozmanité umělecké postupy, dokáže těžit z prvků jiných žánrů a tyto parodovat, travestovat atd. Přejímá také poměrně často velmi moderní narativní postupy, které jsou typické pro literaturu pro dospělé – zraní hrdiny ve společenských a politických vztazích doby, hlubší psychologická kresba hrdinů s intrapersonálními konflikty, využívání ich-formy, vnitřní monolog, experimentální vypravěčské způsoby a postupy.*⁸

Mezi častá témata současné prózy ze života dětí patří například kamarádství, dospívání, začlenění se do kolektivu, vztahy mezi dětmi a dospělými, hendikep a podobně.⁹

Dětský hrdina se v příbězích nachází ve stejném postavení jako samo dítě. To znamená, že se dostává do podobných životních situací, má totožné zájmy, zkušenosti a prožívá podobné pocity a mezilidské vztahy jako dítě. Dětský čtenář sympatizující s postavou se s ní dokáže ztotožnit na základě autenticity. Setká-li se však s až doposud pro něj neznámými jevy, hrdina mu dokáže posloužit jako průvodce, a tím ho připravit na možný budoucí střet se stejným jevem.¹⁰

Také setkání čtenáře se záporným hrdinou přináší užitek v tom smyslu, že díky němu si čtenář vytváří a tříbí vlastní hodnoty a smysl pro spravedlnost.¹¹

---

⁷ LIŠOVSKÁ, P. Nevšedně všední hrdinové. In *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství. „Není hrdina jako hrdina“*. Přerov: Městská knihovna a Muzeum Komenského, 2019, s. 19–20.

⁸ Tamtéž, s. 20.

⁹ Tamtéž, s. 21.

¹⁰ Tamtéž, s. 20.

¹¹ Tamtéž, s. 21.

1. 1. 1 Motiv rodiny, outsiderství a hendikepu v literatuře pro děti a mládež

Ačkoli téma rodiny není v próze pro děti a mládež žádnou novotou,¹² v současnosti převažuje hlavně téma rodiny neúplné nebo nefunkční. Tyto typy rodin charakterizuje například úmrtí rodiče, separace mezi partnery nebo nefungující komunikace v rodině. Svízelná situace v rodině a v ní probíhající konfliktní linie v prózách vyvolávají znepokojující situace. Rozruch v rodině působí nepříznivě na vývoj dítěte, které se nejednou z rodinné disharmonie obviňuje. Narůstá v něm pocit viny a zároveň celá tato stresová situace vede častokrát k neblahým následkům v podobě psychických poruch, k sociálně patologickým jevům, k negativnímu pohledu na život a podobně. Ovšem co se týče rodiny neúplné, najdou se i spisovatelé, kteří naopak považují tento typ rodiny za pozitivní jev, protože se v ní dítě může cítit lépe než v rodině úplné, ale nefunkční.¹³

Podíváme-li se na nejnovější prózy obsahující motiv neúplné rodiny, zjistíme, že se jedná převážně o postavu otce, která v rodině chybí. Nefunkčnost rodiny pak způsobuje nejčastěji závislost na alkoholu nebo gamblerství. Dětská či dospívající postava tak nejednou přichází o základní životní jistoty, které by mu měla rodina poskytovat. S tím následně souvisí jeho úsilí opět získat nejenom své místo v rodině, ale také rodičovskou lásku.¹⁴

Motiv problémové rodiny se stává pro dětského čtenáře důležitý zejména v případech, kdy se sám do podobné situace dostane. V této situaci mu příběh může posloužit jako jakýsi „návod“, jak se s danou skutečností vnitřně vyrovnat (což je důležité zvláště proto, že se oné skutečnosti nelze žádným způsobem vyhnout). K tomu autoři přispívají mimo jiné také tím, že literárním postavám připisují bohatý duševní život, či ukazují možné postupy řešení problémů.¹⁵

Problémy v rodině se mohou vyskytovat i v jiných formách. Současní autoři ve svých knihách tak reflektují například domácí násilí, nebo též rozpad rodiny a s tím související život v dětském domově a podobně.¹⁶

V 90. letech 20. století se také mimo jiné stává výrazný motiv outsiderství.¹⁷ Slovník cizích slov definuje pojem outsider jako osobu stojící stranou, na druhořadém místě.¹⁸ M. Šubrtová

---

¹² HRDLIČKOVÁ, M. Obraz rodiny v současné příběhové próze ze života dětí a mládeže. In *Literatura pro děti a mládež na začátku tisíciletí: kontexty, problémy, trendy*. Praha: Obec spisovatelů, 2009, s. 89.

¹³ SLADOVÁ, J. a kol. *Dětství a dospívání v současné literatuře pro děti a mládež*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, s. 9.

¹⁴ Tamtéž, s. 18.

¹⁵ Tamtéž, s. 9–10.

¹⁶ Tamtéž, s. 14–22.

¹⁷ ŠUBRTOVÁ, M. Fenomén outsiderství ve vývoji prózy pro děti a mládež. In *Cesty současné literatury pro děti a mládež: tradičnost – inovace*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2003, s. 29.

¹⁸ KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov*. Praha: SPN - pedagogické nakladatelství, 2005, s. 520.

považuje outsiderství (...) jako sociálně psychologický fenomén, který se vztahuje k sociálnímu aspektu osobnosti, jejímu přijímání vnějším okolím i jejímu vnitřnímu sebehodnocení. Outsider je tedy jedinec na okraji sociální reality, která ho obklopuje.¹⁹ To, čím se outsider odlišuje od svého okolí, je tedy jeho jinakost.²⁰

Během literárního vývoje došlo k proměně vnímání pojetí outsiderství. V 80. letech 20. století je outsider vyobrazen jako osoba vynikající nějakou zvláštností a separující se ze společenství (čili jeho postava je vnímána pozitivně). Od následujícího desetiletí se na postavu outsidera pohlíží jako na osobu průměrnou, jejíž průměrnost se zevšeobecňuje. Pro roli outsidera je příznačná především jeho neosobitost.²¹

Podíváme-li se do historie literárního outsiderství, zjistíme, že dětské outsiderové se objevují již v první polovině 19. století. Tehdy zaujímali místo jako chudí sirotci vyrůstající bez rodiny. Z těchto přehlížených outsiderů se nakonec staly osoby okolím uznávané – čili v tomto pojetí se nejednalo o psychické vyrovnávání se postav se svým postavením ve společnosti, nýbrž spíše o vnější pohled na tuto skutečnost.²²

O století a půl později se z outsiderství stává fenomén, kdy se jedinec snaží tuto svoji psychosociální krizi překonat.²³

V rámci tohoto tématu do české literatury dětí a mládeže vstupuje i problematika hendikepu, a to duševního, fyzického, sociálního a kulturního. Proto někdy může dojít k částečnému překrytí postavy outsidera a postavy s nějakým druhem postižení.²⁴

Od 90. let 20. století se také objevuje tendence integrovat hendikepované hrdiny mezi zdravé vrstevníky.²⁵ I když postavy s tělesným postižením se v literatuře objevovaly již dříve, nyní se k nim nově začaly připojovat postavy s hendikepem mentálním.²⁶

Téma hendikepu nebylo do této doby frekventované ani v literatuře světové. Ovšem roku 1991 vznikla putovní výstava, kterou zorganizovala světová organizace International Board

---

¹⁹ ŠUBRTOVÁ, M. Fenomén outsiderství ve vývoji prózy pro děti a mládež. In *Cesty současné literatury pro děti a mládež: tradičnost – inovace*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2003, s. 29.

²⁰ BARIAKOVÁ, Z. Postava outsidera v literatuře pro děti a mládež. In *Návraty k dětství v české a slovenské literatuře*. Opava: Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav bohemistiky a knihovnictví, 2008, s. 104.

²¹ LOHROVÁ, K. Báječný hrdina k nevydržení. In *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství. „Není hrdina jako hrdina“*. Přerov: Městská knihovna a Muzeum Komenského, 2019, s. 21–22.

²² ŠUBRTOVÁ, M. Fenomén outsiderství ve vývoji prózy pro děti a mládež. In *Cesty současné literatury pro děti a mládež: tradičnost – inovace*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2003, s. 30.

²³ Tamtéž, s. 33.

²⁴ Tamtéž, s. 29.

²⁵ URBANOVÁ, S. a kol. *Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let XX. století. Reflexe české tvorby a recepce*. Olomouc: Votobia, 2004, s. 132.

²⁶ SLADOVÁ, J. a kol. *Dětství a dospívání v současné literatuře pro děti a mládež*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014, s. 44.

on Books for Young People (IBBY)²⁷, nesoucí název Knihy a postižená mládež. Specifičnost výstavy spočívala v tom, že obsahovala nejen knihy s problematikou hendikepu, ale dokonce i takové knihy, které svou formou byly upraveny přímo hendikepovaným jedincům. Výstava byla rozdělena do kategorií, přičemž v jedné z nich s názvem Běžné obrázkové knihy se umístily také dvě české publikace (nutno podotknout, že tato kategorie spadala do první výše zmiňované sekce, a to určené čtenářům bez zdravotního postižení). První z knih byla *Eins, fünf*, viele od Květy Pacovské a druhá *Náš svět* od autorek Evy Veberové a Evy Šedivé.²⁸

Ztvárnění hendikepu v literatuře určené dětem a mládeži v sobě nese jednu zvláštnost projevující se jako tzv. návodná literatura. V tomto smyslu spisovatelé uchopují hendikep ve svých knihách takovým způsobem, aby byl nejen zachycen v podobě vnější deskripce, ale zároveň aby působil jako návod či instruktáž, jak ho vnímat. Tvorba těchto autorů je pak určena jak dětem intaktním, tak dětem s postižením a případně i dospělým čtenářům. Tento náhled na hendikep, promítající se z mnoha perspektiv, dodává čtenáři nové zkušenosti v dané oblasti, ale také například nové a obohacující impulsy nutící ho k úvahám nad danou problematikou.²⁹

Pozoruhodnou skupinu v oblasti vztahující se k problematice mentálního hendikepu tvoří spisovatelé, již se sami potýkají s nějakou formou hendikepu. *Proces literární komunikace, v němž autor oslovuje recipienta za pomoci vypravěče, implicitního a explicitního adresáta, tak získává vyšší míru emotivnosti, neboť za zmíněnými zprostředkovávajícím instancemi recipient cítí autorovu bezprostřední životní zkušenost. Posiluje se tak možnost recipientovy identifikace s poselstvím literárního díla. Zatímco projevy a důsledky fyzického či smyslového handicapu lze dětem demonstrovat přímou simulací, v případě mentálního handicapu je situace složitější. Právě literární díla, vytvářená handicapovanými autory, mohou být onou cestou k pochopení a přijetí rozdílů, specifických potřeb a tužeb.*³⁰ Literatura vznikající pod rukou těchto autorů je současně jakýmsi vyličením jejich osobních zkušeností a emocí se snahou dodat čtenáři povzbuzení. Souběžně psaní těchto děl působí na své autory terapeuticky, jelikož je sami považují za součást své identity.³¹

---

²⁷ Mezinárodní sdružení pro dětskou knihu.

²⁸ ŠUBRTOVÁ, M. *Handicap a jeho zobrazení v literatuře pro děti a mládež ve druhé polovině 20. století a na počátku 21. století* [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/publication/1085026/6B_-_3._oddil_-_2._kapitola_-_Subrtova__M..pdf>.

²⁹ ŠUBRTOVÁ, M. *Handicap a jeho zobrazení v literatuře pro děti a mládež ve druhé polovině 20. století a na počátku 21. století* [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/publication/1085026/6B_-_3._oddil_-_2._kapitola_-_Subrtova__M..pdf>.

³⁰ Tamtéž.

³¹ Tamtéž.

2 Petra Soukupová

2.1 Životopis

Česká spisovatelka Petra Soukupová se narodila 25. 7. 1982 v České Lípě. Je známá též jako scenáristka a televizní dramaturgyně,³² což také vystudovala na filmové a televizní fakultě Akademie múzických umění v Praze (FAMU).³³ S bývalým partnerem Tomášem Baldýnským má dceru Marlu³⁴ a žije v Praze.³⁵

Svoji vášeň k literatuře měla již od dětství, kdy – jak sama říká – volila knihu na úkor kina či divadla. Poprvé se do role spisovatelky vžila ve druhé třídě na základní škole v krátké povídce a následně v psaní pokračovala. Ovšem se svou tvorbou se s nikým nedělila a psala ji výhradně pro sebe. Až během studií na FAMU byla nucená se naučit své literární experimenty ostatním ukazovat a předčítat³⁶.

V dětství nejprve snila o tom stát se ilustrátorkou. Ale vzhledem k jejím kreslířským schopnostem to nebylo možné, a tak se rozhodla stát se spisovatelkou. Přestože snila jednou napsat vlastní knihu, rodiče ji ve snu nepodporovali. Chtěli, aby zdárně dokončila své studium bohemistiky na filozofické fakultě v Brně. Tamějšího studia však nakonec zanechala a namísto toho nastoupila na studium FAMU, které úspěšně absolvovala.³⁷

Svou kariéru spisovatelky nastartovala v roce 2007, kdy vydala svou první beletrii určenou pro dospělé čtenáře. Po narození dcery se pak rozhodla ponořit do vod dětské literatury,³⁸ což vyústilo v roce 2014 napsáním prvního románu pro děti a mládež. Nakonec se stala spisovatelkou jak pro dospělé, tak pro mladší čtenáře.

Petra Soukupová patří mezi úspěšné současné spisovatelky, jejíž knihy získávají různá ocenění a řadí se mezi knižní bestsellery. Knihy vyšly přeložené v dalších deseti jazycích,³⁹

---

³² TACHECÍ, B., TESAŘOVÁ, K. Raději si s lidmi píš, než s nimi mluvím, říká Petra Soukupová. *Český rozhlas Plus* [online]. 22. 7. 2018 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://plus.rozhlas.cz/radeji-si-s-lidmi-pisi-nez-s-nimi-mluvim-rika-petra-soukupova-7570514>>.

³³ Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://petra-soukupova.cz/zivotopis.html>>.

³⁴ ŠÍDLOVÁ, T. Spisovatelka Petra Soukupová porodila dceru Marlu. *Aktuálně.cz* [online]. 30. 1. 2013 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://magazin.aktualne.cz/kratke-zpravy/spisovatelka-petra-soukupova-porodila-dceru-marlu/r~i:article:770086/>>.

³⁵ Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://petra-soukupova.cz/zivotopis.html>>.

³⁶ FORMÁNEK, J. Literatura je normální práce. *Petra Soukupová* [online]. 20. 1. 2008 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.petra-soukupova.cz/rozhovor-Respekt.html>>.

³⁷ GÜNTNER, B. Nejvíc vám ublíží ten, kdo je nejbliž. *Sanquis* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.sanquis.cz/index1.php?linkID=art2908>>.

³⁸ Petra Soukupová: „Bertík a čmuchaadlo je knížka pro děti, které se někdy cítí samy“. *Kavárna nakladatelství Host* [online]. 18. 9. 2014 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/petra-soukupova-bertik-a-cmuchaadlo-je-knizka-pro-deti-ktere-se-nekdy-citi-samy>>.

³⁹ SOUKUP, M. Petra Soukupová. *Host* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.hostbrno.cz/soukupova-petra/>>.

přičemž oblibu si získaly zejména v Polsku.⁴⁰ Její knihy v originálním znění vydává brněnské nakladatelství Host a některé knihy jsou dokonce zpracovány ve formě audioknih.

2.2 Dílo

Petra Soukupová je známá tím, že ve své tvorbě využívá rodinných námětů a témat. Její příběhy čerpají náměty ze života dětí a dospělých, kteří prožívají běžný život řešící strasti všedního dne. Život a vztahy uvnitř rodiny popisuje takové, jaké jsou. Čili upřímně, bez idealizace a často s ponurou až pesimistickou atmosférou. Nebojí se totiž vykreslit postavy v tom nejhorším světle, vylíčit nefungující komunikaci uvnitř rodiny a přiblížit situace plné křivd a podrazů, které jsou pro dnešní dobu aktuální. Též je považována za bystrou pozorovatelku, která dokáže vyobrazit i ty nejmenší detaily. Její autorský styl vypravování je často připodobňován k filmovým scénářům.

Se svou první knihou *K moři* debutovala v roce 2007. Novela odhaluje příběh otce Petra, který tráví rodinnou dovolenou se svými čtyřmi dcerami, bývalou a současnou manželkou. Postavy jsou vykreslené ve svých negativních vlastnostech, členové rodiny nejsou mezi sebou schopni vzájemné komunikace a dílem prostupuje pesimistická atmosféra.⁴¹ S knihou sklídila autorka několik nominací a ocenění. Roku 2008 získala prestižní Cenu Jiřího Orteny⁴² určenou mladým autorům do třiceti let za prozaické nebo básnické česky psané dílo.⁴³ Nominaci na Cenu Josefa Škvoreckého, která podporuje česky psanou beletrii,⁴⁴ a nominaci na cenu Magnesia Litera, jež oceňuje kvalitní česky psanou literaturu,⁴⁵ však ve výhru neproměnila.⁴⁶ Recenze a literární kritika se u knihy shodují: jedná se o talentovanou spisovatelku s působivým stylem vypravování a bystrým okem, která dokáže čtenáře zaujmout.⁴⁷ Soukupová napsala také

---

⁴⁰ BLATNÁ, D. Petře Soukupové vychází třetí kniha v polštině. *Kavárna nakladatelství Host* [online]. 5. 1. 2017 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://kavarna.hostbrno.cz/clanky/petre-soukupove-vychazi-treti-kniha-v-polstine>>.

⁴¹ MATĚJKOVÁ, J. Soukupová, Petra. *K moři*. *ILiteratura.cz* [online]. 12. 11. 2008 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/23351/soukupova-petra-k-mori>>.

⁴² Medailony autorů. *Ústav pro českou literaturu AV ČR* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/Sou%C5%99adnice%20mnohosti/Medailony%20autor%C5%AF.pdf>>.

⁴³ <<https://www.cenajirihoortena.cz/>>, [cit. 2020-08-11].

⁴⁴ Cena Josefa Škvoreckého. *Josef Škvorecký* [online]. 11. 11. 2018 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.skvorecky.cz/?p=4331>>.

⁴⁵ Chtěli bychom probudit zájem těch, kteří knihy nečtou či přestávají číst. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.magnesia-litera.cz/o-litera/>>.

⁴⁶ Petra Soukupová. *K moři*. *Host* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/k-mori/>

⁴⁷ srov. MATĚJKOVÁ, J. Soukupová, Petra. *K moři*. [online]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/23351/soukupova-petra-k-mori>>. VNOUČEK, J. Hořké je putování za mořem beznaděje. [online]. Dostupné z: <<https://magazin.aktualne.cz/kultura/umeni/horke-je-putovani-za-morem-beznadeje/r~i:article:623750/>>. JANOUŠEK, P. Vítězem Ceny Jiřího Orteny 2008 se stala Petra Soukupová za knihu *K moři* (Host). [online]. Dostupné z: <<https://www.cenajirihoortena.cz/article/detail/25/>>.

scénář *K moři*. Ten vyhrál soutěž Nadace Barrandov & RWE,⁴⁸ která podporuje (...) *scenáristické přípravy české hrané filmové tvorby (...), hlavním mediálním partnerem je Česká televize*.⁴⁹

V roce 2009 vyšla kniha *Zmizet* obsahující na sebe nenavazující povídky Zmizel, Na krátko a Věneček. *Pojátkem je téma ztráty někoho nebo něčeho podstatného v rodině. Soukupová skládá v knize Zmizet neiluzivní a poměrně děsivý obraz současného rodinného života*.⁵⁰ Literární kritika přijala dílo velice pozitivně, což vyústilo v získání ceny Magnesia Litera v roce 2010.⁵¹ Udělování cen Magnesia Litera probíhá v devíti kategoriích tak, aby byla obsažena celá česká knižní produkce.⁵² *Zmizet* v ní získalo hlavní cenu Kniha roku.⁵³ Ovšem nominaci na Cenu Josefa Škvoreckého opět ve výhru neproměnilo.⁵⁴

O další dva roky později (2011) sepsala knihu *Marta v roce vetřelce*. Také v této próze se autorka opět zabývá rodinnou tematikou – vztahy uvnitř rodiny a vzájemnou komunikací – tentokrát však psanou ve formě deníku dospívající dívky. Té se ve všem dařilo do té doby, než nastoupila na studium bohemistiky. Od tohoto okamžiku již nedokáže bez útrap proplouvat životem, jedno špatné rozhodnutí nahrazuje další a další. Na rozdíl od předešlé tvorby se zde poprvé setkáváme s autobiografickými prvky,⁵⁵ a i když přetrvává pozitivní hodnocení týkající se autorčina stylu vypravování a upřímnosti, se kterou se ho zhostila, k získání ocenění to pro tentokrát nestačilo.⁵⁶

Kniha *Bertík a čmuchač* byla publikovaná roku 2014 jako první dílo dětem a mládeži s doporučeným věkem od devíti let. I v tomto směru se Petra Soukupová představila jako spisovatelka, která si zaslouží pozornost. To potvrzuje ocenění White Ravens – *jedná se o prestižní výběr mimořádných titulů pro děti a mládež z celého světa, který každoročně*

---

⁴⁸ MATĚJKOVÁ, J. Soukupová, Petra *K moři*. *ILiteratura.cz* [online]. 12. 11. 2008 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/23351/soukupova-petra-k-mori>>.

⁴⁹ <http://filmovanadace.cz/o_nadaci>, [cit. 2020-08-11].

⁵⁰ <<https://www.czechlit.cz/cz/autor/petra-soukupova-cz/>>, [cit. 2020-08-13].

⁵¹ Medailony autorů. *Ústav pro českou literaturu AV ČR* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/Sou%C5%99adnice%20mnohosti/Medailony%20autor%C5%AF.pdf>>.

⁵² Chtěli bychom probudit zájem těch, kteří knihy nečtou či přestávají číst. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.magnesia-litera.cz/o-litera/>>.

⁵³ Medailony autorů. *Ústav pro českou literaturu AV ČR* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/Sou%C5%99adnice%20mnohosti/Medailony%20autor%C5%AF.pdf>>.

⁵⁴ <<https://www.hostbrno.cz/zmizet/>>, [cit. 2020-08-11].

⁵⁵ STEHLÍKOVÁ, O. Soukupová, Petra. *Marta v roce vetřelce*. *ILiteratura.cz* [online]. 10. 10. 2011 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/28881/soukupova-petra-marta-v-roce-vetrelce>>.

⁵⁶ srov. LJUBKOVÁ, M. Soukupová obratně líčí banální pravdu o teenagech. [online]. Dostupné z: <<https://magazin.aktualne.cz/kultura/umeni/soukupova-obratne-lici-banalni-pravdu-o-teenagech/r~i:article:722398/>>. STEHLÍKOVÁ, O. Soukupová, Petra. *Marta v roce vetřelce*. [online]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/28881/soukupova-petra-marta-v-roce-vetrelce>>.

sestavuje tým odborníků z mezinárodní knihovny *Internationale Jugendbibliothek* v Mnichově⁵⁷ – které obdržela o rok později.⁵⁸ Literární kritik Radim Kopáč se ve své recenzi⁵⁹ nebál prohlásit, že próza je hodna též Magnesii Litery či Zlaté stuhy. Nicméně příběh o chlapci Bertíkovi, který se v lese setká se záhadným zvířetem čmuchačem viditelným pouze dětem a který se stane jeho pomocníkem, když mu pomáhá poučit se ze špatných rozhodnutí,⁶⁰ žádnou nominaci či vítězství nezískal.

Pod sněhem nese název další próza Petry Soukupové vydaná roku 2015, jež se odehrává v průběhu jednoho dne. Tři dospělé sestry se vrací do rodinného domu, aby oslavily otcovy narozeniny. V dialozích postav je přítomna opět vzájemná neschopnost komunikace i odlišné názory.⁶¹ Kniha nezískala žádnou nominaci ani ocenění.

Řadu nominací obdrželo dílo *Kdo zabil Snížka?* z roku 2017 určené pro děti a mládež opět s doporučenou věkovou hranicí čtenářům od devíti let. Příběhem provází dívka Martina, která dostane bílé a hluché štěně, které se postupně stane postrachem okolí. Jednoho dne ho najde mrtvé, přičemž za jeho smrt bere na sebe zodpovědnost, neboť mu nezajistila dostatek bezpečí. Autorka si v knize pohrává s detektivním žánrem, když se Martina se svými kamarády snaží vypátrat, kdo a proč zabil jejího psa.⁶² Příběh pak doplňují ilustrace Terezy Ščerbové, držitelky dvou Zlatých stuh, což je ocenění pro české tvůrce knih pro děti a mládež, jež se uděluje pro kategorie literární, výtvarné, překladové a komiks.⁶³ Celkově si kniha vysloužila čtyři nominace, a to na Magnesii Literu 2018 – Litera za knihu pro děti a mládež, Zlatou stuhu 2018 – Literární část – Beletrie pro mládež, Zlatou stuhu 2018 – Výtvarná část – Knihy pro starší děti a mládež⁶⁴ a vítězství v celostátní soutěži o nejúspěšnější dětskou knihu Dětský knihomol 2017 / Suk – čteme všichni v kategorii Cena knihovníků klubu dětských knihoven SKIP.⁶⁵

Nominovaný na Magnesii Literu 2018 v kategorii Litera za prózu se stal román *Nejlepší pro všechny* vydaný v roce 2017. Kniha byla publikována ve stejném roce,

---

⁵⁷ Tři české knihy v prestižním katalogu White Ravens. *Zlatá stuha* [online]. 8. 10. 2019 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.zlatastuha.cz/tri-ceske-knihy-v-prestiznim-katalogu-white-ra->>.

⁵⁸ <<https://www.hostbrno.cz/bertik-a-cmuchaadlo/>>, [cit. 2020-08-11].

⁵⁹ KOPÁČ, R. Terapie Čmuchačem. *Týdeník Rozhlas* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.petra-soukupova.cz/pdf/recenze-Bertik-Rozhlas.pdf>>.

⁶⁰ ZÍTKOVÁ, J. Soukupová, Petra. Bertík a čmuchaadlo. *ILiteratura.cz* [online]. 19. 12. 2014 [cit. 2020-08-16]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/34101/soukupova-petra-bertik-a-cmuchaadlo>>.

⁶¹ KITTLOVÁ, M. Soukupová, Petra. Pod sněhem. *ILiteratura.cz* [online]. 21. 3. 2015 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/34539/soukupova-petra-pod-snehem>>.

⁶² KLÍMOVÁ, K. Soukupová, Pera. Kdo zabil Snížka?. *ILiteratura.cz* [online]. 8. 3. 2008 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39569/soukupova-petra-kdo-zabil-snizka>>.

⁶³ <<http://www.zlatastuha.cz/cs/o-soutezi>>, [cit. 2020-08-13].

⁶⁴ <<https://www.hostbrno.cz/kdo-zabil-snizka/>>, [cit. 2020-08-16].

⁶⁵ Dětský knihomol 2017 / Suk – čteme všichni. *Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského* [online]. [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://www.npmk.cz/novinky/knihovna/detsky-knihomol-2017-suk-cteme-vsichni>>.

ale s několikatydenním odstupem od předcházející prózy *Kdo zabil Snížka?*, se kterou má společné postavy. Může se tak zdát, že ve výhodě je čtenář obeznámený s knihou o bílém psovi, poněvadž román je zasazen do stejného času a místa a obě knihy spolu souvisí, třebaže se nejedná o pokračování.⁶⁶

V roce 2019 se na pultech knihkupectví objevil *Klub divných dětí*. Dílo určené dětem a mládeži bylo nominováno na Zlatou stuhu 2020 v kategorii Výtvarná část – kniha pro starší děti a mládež⁶⁷ a na Cenu Česká kniha, která se zaměřuje na novinky v české próze.⁶⁸ Příběh v sobě skrývá autobiografické prvky, kdy dětští hrdinové knihy řeší podobné, ne-li stejné problémy jako sama autorka v období svého dětství.⁶⁹ Soukupová v několika rozhovorech prozradila, že stejně jako její dětské postavy v této knize i ona měla v dětství problém usnout, byla obézní a nezapadala mezi ostatní děti.⁷⁰

Nakladatelství Host pokračuje v publikování děl Soukupové také v roce 2020. Během tohoto roku se dospělá čtenářská veřejnost dočkala knihy *Věci, na které nastal čas*. Román se zaměřuje na vývoj vztahu mezi protagonisty Richardem a Alicí, přičemž se ubírá cestou končící nevěrou a rozpadem rodiny.⁷¹

Mimo tento tzv. román v povídkách vydala brněnská nakladatelství Host a Druhé město společně knihu *Krvavý Bronx*. Jedná se o povídky současných spisovatelů a spisovatelek, jejichž díla uvádějí na knižní trh právě tato nakladatelství. Z kolektivu šestnácti autorů zde své povídky publikují například Alena Mornštajnová, Petra Dvořáková a Michal Sýkora. Svou povídku nazvanou *Na houby* připojila také Petra Soukupová. Pojítkem všech povídek je brněnská čtvrť zvaná Bronx, kde se jednotlivé příběhy zasazené v 19. století odehrávají.⁷²

---

⁶⁶ KLÍMOVÁ, K. Soukupová, Petra. Nejlepší pro všechny. *ILiteratura.cz* [online]. 31. 1. 2018 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39403/soukupova-petra-nejlepsi-pro-vsechny>>.

⁶⁷ <<http://www.zlatastuha.cz/archiv?r=2020>>, [cit. 2020-08-13].

⁶⁸ <http://ceskakniha.com/CZ/Index_CZ.php?lang=CZ>, [cit. 2020-08-13].

⁶⁹ ČECHLOVSKÁ, M. Divné dítě napsalo knihu. Novinka Petry Soukupové je příběhem o dětech a pro děti. *Aktuálně.cz* [online]. 19. 12. 2019 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://magazin.aktualne.cz/kultura/literatura/petra-soukupova-klub-divnych-deti-recenze/r~64bfee58227c11ea9d020cc47ab5f122/>>.

⁷⁰ ŠTĚPÁNEK, R. Klub divných dětí jsem psala i pro rodiče, aby svým dětem víc porozuměli. *Kavárna nakladatelství Host* [online]. 21. 11. 2019 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <<https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/klub-divnych-deti-jsem-psala-i-pro-rodice-aby-svym-detem-vic-porozumeli>>.

⁷¹ KOPÁČ, R. Recenze: Novinka Petry Soukupové není ani překvapení, ani zklamání. *iDnes.cz* [online]. 30. 11. 2020 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/kultura/literatura/recenze-kniha-veci-na-ktere-nastal-cas-roman-petra-soukupova-novinka-nakladatelstvi-host.A201130_092606_literatura_kiz>.

⁷² <<https://www.hostbrno.cz/krvavy-bronx/>>, [cit. 2021-03-11].

3 Klub divných dětí

Klub divných dětí je dílo, které z hlediska literárního druhu spadá do epiky, jelikož obsahuje příběh. Literárním žánrem a žánrovou variantou se pak jedná o psychologický román vyprávěný v ich-formě vždy jedním z hrdinů,⁷³ přičemž jednotlivé odstavce jsou označeny iniciálou jména toho, kdo se právě nachází v roli vypravěče. V některých případech protagonista navazuje na vyprávění svého předchůdce, jindy se vrací k výše zmiňované události, kterou popisuje ze své perspektivy.

Kniha se skládá ze dvou částí vždy o dvanácti kapitolách. První část nazvaná *Divný děti* nás postupně seznamuje se čtyřmi hlavními postavami: Milou, Petrem, Katkou a Frantou. Čtveřice dětí se svými zvláštnostmi od ostatních vrstevníků odlišuje. Zatímco většina dětí v tomto věku prožívá klidné a šťastné období,⁷⁴ je extravertní, upovídaná a pozitivně naladěná,⁷⁵ nalézáme zde hrdiny, kteří trpí určitým nedostatkem či handicapem. Ten jim ztěžuje navázání sociálních kontaktů a také sebezpřijetí. U Mily se setkáváme se zálibou pozorovat okolí, přičemž však často zapomene na čas, nebo se ztratí. Petr se bojí tmy, má problémy se spánkem, což se následně promítá do dne, kdy je unavený a schopný kdekoli usnout. Nejstarší hrdinkou je Katka, která trpí nízkým sebevědomím díky své nadváze a je vášnivou čtenářkou knih. Poslední hrdina Franta, chodící o berlích kvůli svému tělesnému postižení, se ke všem chová bezohledně až agresivně. Ve druhé části nesoucí název *Spolu* dětští hrdinové vystupují již jako parta kamarádů, která prožívá dobrodružství, když se rozhodne utéct z domova.

Celý příběh je doplněn ilustracemi od **Nikoly Logosové**, v nichž spíše než ztvárnění postav vystupují různé objekty. Ilustrátorka totiž zastává názor, že je-li knižní hrdina vyobrazen, čtenář je ochuzen o vlastní představivost.⁷⁶ Logosová využívá omezenou škálu barev, a to odstíny černé, žluté, modré a zelené barvy. V některých případech se může zdát, že se jedná až o abstraktní ilustrace. Nutno podotknout, že Nikola Logosová se stala ilustrátorkou roku 2019 díky vítězství v soutěži Czech Grand Design za ilustrace nejen *Klubu divných dětí*, ale také knihy *Pozor, doktor! Dějiny medicíny v sedmi dnech*.⁷⁷ Některé z knih, které ilustrovala, byly nominovány na Zlatou stuhu, a to v roce 2016 v kategorii Výtvarná část –

---

⁷³ PETRŮ, E. *Úvod do studia literární vědy*. Olomouc: Rubico, 2000, s. 74–77.

⁷⁴ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014, s. 145.

⁷⁵ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014, s. 154.

⁷⁶ KREMLÁČKOVÁ, A. Musí zbývat dost prostoru pro čtenářovu fantazii. *Kavárna Host* [online]. 29. 5. 2020 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/musi-zbyvat-dost-prostoru-pro-ctenarovu-fantazii>>.

⁷⁷ Ilustrátor roku. *Czech grand design* [online]. 2019 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.czechgranddesign.cz/ilustrator-roku/>>.

knihy pro mladší děti kniha *Rekomando* a v roce 2020 v podkategorii knihy pro starší děti a mládež kniha *Klub divných dětí*. Rok předtím jí ilustrovaná kniha *Pozor, doktor!* vyhrála Zlatou stuhu 2019 ve Výtvarné části – literatuře faktu pro děti a mládež.⁷⁸

3.1 Postavy dětských hrdinů v próze Klub divných dětí

V této kapitole se soustředíme na dětské protagonisty románu – Milu, Petra, Katku a Frantu. Ve výkladu se přitom budeme opírat o psychologické poznatky, na jejichž základě vykreslíme psychologickou charakteristiku jednotlivých postav a zaměříme se na prostředky, které autorka při jejich zobrazení používá.

3.1.1 Mila

Mila je desetiletá dívka chodící do páté třídy, která ráda pozoruje věci, obzvláště přírodní jevy. Sama sebe nazývá divnou. K tomuto označení ji ve skutečnosti přivedlo okolí. V úvodní kapitole vzpomíná na příhodu, která se jí stala, když chodila do mateřské školy. Tehdy seděla se zmrzlinou na lavičce a pozorovala straku. Kolemjdoucí paní si všimla, jak se holčičce zmrzlina rozpouští a je od ní celá špinavá. Když k Mile přišla její matka, paní s ní diskutovala o tom, zda je dívka v pořádku, jelikož ji její chování připadá divné. V ten moment si dívka uvědomila, že to není poprvé, kdy ji někdo označil za divnou. Lze si všimnout, že dívka ve svém věku je již schopna decentrace – chápe, že druhý člověk může mít rozdílný pohled na dané chování. Za pomoci decentrace se tedy dokáže dívat na svět očima jiného člověka a zároveň je schopna posuzovat své chování tak, jak je přesvědčena, že ji vidí a hodnotí okolí.⁷⁹ Díky tomu si Mila uvědomuje, že okolí ji shledává divnou. Zároveň se však dívka nachází ve věku, kdy se v myšlení uplatňuje realismus projevující se tím, že se s názorem dospělých lidí ve svém okolí se sama ztotožňuje.⁸⁰

V úvodní kapitole se také ve svých úvahách zaobírá tím, co to být divný vlastně znamená, a je přesvědčena, že divně se chovají i jiní lidé. Přesto se za svou divnost nestydí a ani se tím netrápí. O sobě říká: *Hlavní věc mojí divnosti je ale spíš to, že když se zabývám svýma věcmi, čas plyne jinak. (...) A taky se někdy ztratím, protože nevnímám, kam jdu.*⁸¹

---

⁷⁸ <<http://www.zlatastuha.cz/cs/archiv>>, [cit. 2020-08-13].

⁷⁹ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2008, s. 244.

⁸⁰ Tamtéž, s. 250.

⁸¹ SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019, s. 11–12.

Drahoňovská se ve svém článku⁸² zmiňuje o tom, že hrdinka má jistou formu poruchy pozornosti. U Mily se tato porucha pozornosti projevuje formou roztržitosti, pro kterou je typické, že *když se intenzivně zabýváme nějakým předmětem nebo jevem, mohou nám unikat ostatní zcela běžné události*⁸³ (čehož si lze všimnout u incidentu se zmrzlinou).

Mila nejraději pozoruje věci týkající se přírody a zvířat (zvířata miluje a nejvíce hmyz), o lidi se nezajímá a při sociálním styku je značně neobratná. Může se zdát, že hrdinka nakonec projevuje spíše znaky Aspergerova syndromu než poruchu pozornosti. U Aspergerova syndromu je běžné, že jedinci jím trpící jsou pasivní, nemají problémy s chováním a ostatní je shledávají zvláštní, uzavřené do sebe. U těchto dětí lze již v mateřské škole vyzorovat jejich nesnadné zapojení se do kolektivu,⁸⁴ k čemuž došlo i u hrdinky.

Narušená sociální interakce se u Mily projevuje nejen neschopností, ale také nezájmem o interakci s ostatními spolužáky, vystačí si sama se sebou a o kamarády vlastně nestojí. Potenciální kamarádi totiž nedokáží pochopit její zájmy. Často také není schopna správně odhadnout sociální situaci, ve které se nachází, a má problém pochopit city u ostatních. Nedostatek sociálních zkušeností se projevuje pak i v nepochopení nejen humorných výroků, které si přebírá doslovně, což ji mate.⁸⁵

K prvnímu přátelskému kontaktu dochází při setkání s Katkou. A to ovšem jen za pozvolného tempa, kdy nejprve dívky tráví čas spíše paralelně vedle sebe každá se svou zálibou než společně. Díky Katce pak poznáváme Milin vzhled – je to hezká dívka s brýlemi, a i když chodí zvláštěně oblékaná, nejspíš jí to nevadí.

Lze si všimnout také postupného emočního vývoje, kdy Mila na začátku knihy svým emocím spíše nerozumí, často je zmatená a nedokáže si jejich příval zejména s nově vznikajícími přátelstvími vysvětlit. Po první hádce s Katkou, kterou již považuje za kamarádku, nedokáže pochopit, proč se najednou cítí smutná, stejně tak nechápe, proč ji mrzí, když ji Franta nazve divnou, i když se za divnou sama považuje. Postupně se s těmito emocemi seznamuje, učí se s nimi pracovat a zvyšovat tak svoji emoční stabilitu.

---

⁸² DRAHOŇOVSKÁ, K. Soukupová, Petra. Klub divných dětí. *ILiteratura.cz* [online]. 27. 2. 2020 [cit. 2020-08-16]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/42677/soukupova-petra-klub-divnych-deti>>.

⁸³ DUŠEK, K., VEČEROVÁ-PROCHÁZKOVÁ, A. *Diagnostika a terapie duševních poruch*. Praha: Grada, 2015, s. 100.

⁸⁴ THOROVÁ, K. *Poruchy autistického spektra. Dětský autismus, atypický autismus, Aspergerův syndrom, dezintegrační porucha*. Praha: Portál, 2016, s. 188–189.

⁸⁵ Tamtéž, s. 189–191.

3. 1. 2 Petr

Osmiletý Petr se bojí tmy a večer má kvůli tomu problém usnout. Aby se nebál, sdílí pokoj se sestrou Luckou, protože její noční oddechování ze spánku a vrtění se v peřinách ho v noci uklidňuje natolik, že je poté schopný usnout. Někdy to však nestačí a tehdy si rozsvítí lampičku. Jenže světlo lampičky se nedostane do celé místnosti a stále zůstávají temná místa, která jsou pro Petra strašidelná.

Malý hrdina se přesněji řečeno bojí hlavně věcí ve tmě než samotné tmy – má totiž velkou fantazii. Například si představuje černou tmu pod svou postelí a něco, co v ní žije a co by ho mohlo chytnout za nohu, kdyby ji z postele spustil. Můžeme si tak všimnout, že v jeho uvažování stále přetrvává, tzv. magičnost, typická pro předškolní období, která se projevuje fantazijním zkreslováním reality při její interpretaci.⁸⁶ Rozvoj představivosti v tomto případě dává podněty ke vzniku strachu z různých vymyšlených tvorů. Kromě toho vlivem temperamentu se bázlivost u každého dítěte projevuje různým způsobem a odlišné jsou i jejich reakce. Petr reaguje sklonem prožívat strach velmi intenzivně. Sdílením pokoje se sestrou odmítá samostatnost a svým chováním, kdy v noci často neodolá a přesune se do postele k matce, se přimkl k dospělému člověku.⁸⁷ Strach se tedy v případě Petra promítá v oblasti spánku, trpí poruchou usínání, a zároveň vychází z jeho vlastní dětské fantazie. V tomto případě pak není divu, že Petra během dne provází časté usínání, což lze přisuzovat právě špatnému a nekvalitnímu nočnímu spánku.

Projevem Petrovy představivosti je také situace, kdy před domovními dveřmi najde činčilu, o které je přesvědčený, že ji dostal od kouzelného dědečka, se kterým se během dne náhodně potkal. Když Petr vezme činčilu domů, rodiče mu dovolí si ji nechat. Domnívají se, že společně se sestrou a s hlodavcem v pokoji se konečně přestane bát. K tomu však nedojde a činčila se všemi zvuky, které vydává, je novým zdrojem strachu, neboť pochází od kouzelného dědečka, a tak může být nadpřirozená a v něco se proměnit. Jakmile se však Petr dozví, že ji před práh domu dala Mila a tedy žádný kouzelný dědeček, jeho strach z činčily zmizí.

Zde je nutné podotknout, že se Petr nachází ve věku, kdy si začíná uvědomovat pravý význam slova smrt, což může mít též svůj podíl na prožívání strachu, poněvadž *řada dosud odvážných dětí se v tomto období začne bát tmy s představou možných číhajících nebezpečí, šumění větru, drobných šramotů a podobně.*⁸⁸ Můžeme tedy předpokládat, že chlapec ze svého

---

⁸⁶ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2008, s. 175.

⁸⁷ Tamtéž, s. 197.

⁸⁸ ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. a kol. *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada, 2006, s. 225.

strachu vyroste a v dospělosti nebude trpět žádnou úzkostnou poruchou. Protože strach také naznačuje normální vývoj a pro každou konkrétní vývojovou etapu má svá určitá specifika.⁸⁹

Poněvadž si je Petr vědom, že projevy strachu jsou okolním světem nežádané, sám za sebe se stydí. Ovšem Petrova fantazie je rozmanitá a neprojevuje se pouze negativní zkušeností ve formě strachu. Důkazem toho je jeho talent pro kreslení. Do svého kreslicího sešitu rád znázorňuje zejména své sny, ale i různé věci, které ho napadnou. O svých schopnostech přenášet obrazy z hlavy na papír si je vědom a dokáže je i částečně ohodnotit, čímž se v jeho myšlení projevuje rozvoj metakognice.⁹⁰

Dalším Petrovým problémem je jeho tělesná výška a síla. Chlapec se nachází v období mladšího školního věku, kdy dochází nejen k tělesnému růstu, ale též ke zvyšování síly, obratnosti a celkové výkonnosti organismu. Na základě těchto ukazatelů pak dítě získá své postavení v kolektivu vrstevníků.⁹¹ Jelikož je Petr vzrůstem malý a ani nedisponuje tělesnou silou (v hodinách tělocviku je do týmu přibráný až jako poslední), dostává se spíše do role outsidera a nemá žádné kamarády. Navíc kromě malého vzrůstu má Petr také na chlapce až příliš dlouhé vlasy (téměř stejně dlouhé jako Mila).

Přátelsky se k Petrovi nechová ani jeho o rok mladší bratr Tom. Jejich sourozenecký vztah je v příběhu dosti výrazný a kontrastní. Tomáš je mladší, ale přesto větší a silnější než Petr. Navíc se nebojí tmy a má vlastní pokoj. Pořadí narození dětí v tomto případě postrádá onu typičnost, kdy se nejstarší dítě nachází v dominantní pozici a je vzorem pro sourozence mladšího.⁹² Mezi bratry panuje jisté napětí a soupeření, které vychází v první řadě z odlišného způsobu jednání a přístupu rodičů. Chlapci se ztotožňují s obdivovaným otcem, což je pro děti v tomto věku zcela běžné.⁹³ O to více je pro Petra zraňující, když k němu otec přistupuje jako ke slabochovi (dle otcova vzoru pak i Tomáš) a neustále ho s bratrem srovnává. Můžeme tedy jen odhadovat, že kdyby se otec choval k oběma chlapcům stejným způsobem, jejich vztah by byl citově vřelejší.

Vztah mezi Petrem a rodiči je více méně chladný. Nejen že je jimi často srovnáván s bratrem, ale celkově se mu nedostává rodičovského pochopení ohledně jeho strachu. V tomto směru rodiče nevyvíjí žádnou snahu pomoci mu. Pochopení se mu nedostává ani ve směru jeho zálib, kdy místo věnování se kreslení, které ho baví, je nucený ke hře na flétnu. Rodiče taktéž nezajímá, že Petr nechce jet na školu v přírodě, protože na neznámých místech nemůže usnout.

---

⁸⁹ ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. a kol. *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada, 2006, s. 225.

⁹⁰ VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2008, s. 254.

⁹¹ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014, s. 147.

⁹² VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2008, s. 281.

⁹³ Tamtéž, s. 270.

Chlapec se kvůli tomu uchyluje k vymyšlení různých způsobů, jak těsně před odjezdem na školu v přírodě onemocnět. Celková nefunkční komunikace v rodině a naléhavý pocit nouze, se kterým si chlapec neví rady, vyústí v Petrovo rozhodnutí utéct z domova a tím se vyhnout zmíněné školní akci.

3. 1. 3 Katka

Katka chodí do sedmé třídy a je vášnivou čtenářkou knih, především detektivek a románů o lásce. Četba knih patří v tomto věku u mnoha dětí k běžným a oblíbeným způsobům trávení volného času (kdy se od dobrodružných knih přesouvají až ke knihám pro dospělé),⁹⁴ ovšem u Katky získává čtení nový rozměr – díky němu totiž zapomíná na svůj problém, kterým je nadváha. V kolektivu kvůli své otylosti, jíž se odlišuje od ostatních dívek, stojí stranou. A dokonce je ostatními dívkami často ponižovaná slovními nadávkami, proti kterým se není schopna kvůli svému nízkému sebevědomí bránit (v chování ze stran dívek můžeme vypořádat prvky verbální šikany⁹⁵).

Přestože Katka ráda tráví volný čas četbou knih, matka ji nutí sportovat, respektive hrát tenis. A jak už tomu u dětí s nadváhou bývá, také Katčin zájem věnovat se sportu je malý, což vychází z jejího nízkého sebevědomí a chybějícího pozitivního vnímání svého těla. Ráda by chodila do kroužku akvabel, protože ji baví potápění. Je však přesvědčena, že takový sport je jen pro hubené lidi, proto o tom nikdy nikomu neřekla.

Katka je ze všech hrdinů nejstarší, a tak prožívá své problémy intenzivněji, jelikož se nachází v období dospívání, kdy sama sobě věnuje více pozornosti, než to mu bylo dříve. Za nejdůležitější považuje vzhled a také se jím neustále zabývá. Sama sebe shledává jako neatraktivní, neboť nesplňuje současný ideál krásy, jenž představuje štíhlá figura. Svou postavu se snaží zakrývat černým oblečením a dlouhým svetrem, i když to znamená, že bude neúměrně oblečená vzhledem k počasí. Sama k sobě se tedy staví velmi kriticky. Srovnává se se svými spolužačkami, které jsou štíhlé a chlapcům se líbí, čímž ztrácí sebejistotu, působí nevyrovnaně a je přecitlivělá na kritiku týkající se jejího vzhledu. Jinými slovy začíná si utvářet své sebepojetí, pocit vlastní identity,⁹⁶ kdy mimo jiné *kritický pohled na sebe sama je nezbytnou podmínkou ujasnění si vlastních osobnostních charakteristik i vlastní budoucí*

---

⁹⁴ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014, s. 176.

⁹⁵ PAŘÍZKOVÁ, J., LISÁ, L. a kol. *Obezita v dětství a dospívání. Terapie a prevence*. Praha: Galén, Karolinum, 2007, s. 184.

⁹⁶ ŠIMÍČKOVÁ ČÍŽKOVÁ, J. a kol. *Přehled vývojové psychologie*. Olomouc, Hanex: 2005, s. 108–109.

*společenské role, ale je i příčinou řady osobních těžkostí a krizí dospívajících (...) a důvodem pro neustálé ujišťování se dospívajících o své hodnotě.*⁹⁷

Na vzhledu a následném sebepřijetí se významně podílí nejen subjektivní pocit jedince, ale také zkušenosti z toho, jak na něj reagují ostatní. V tomto ohledu je pak důležité, jaké sebevědomí jedinec získal v předešlém vývojovém období.⁹⁸ Velký vliv na Katčino utváření sebepojetí má její starší bratr Ondra, který neustále poukazuje na její nenasytost a nadváhu. Sebedůvěru si totiž každý jedinec vytváří na základě názorů svého okolí, proto jsou pro něj tolik důležité.

Absence kladného sebehodnocení se u Katky promítá i do sociální roviny tím způsobem, že jí chybí kamarádi a celkově má problémy s navazováním styků s druhými lidmi. A ještě více jí v tom utvrzuje její čtenářská vášeň, kdy je neustále ponořená ve fiktivním světě, který ji nahrazuje styky s lidmi. Sama sebe tímto způsobem dobrovolně vylučuje z vrstevnických kontaktů, čímž se snaží předejít případnému zesměšnění.

Dalším problémem, se kterým se Katka potýká, je zamilovanost. Dostává se tak do další typické situace pro dospívající, kterou je první láska. Svě první zamilování prožívá Katka v platonické rovině. Objektem její lásky je Matěj, kamarád jejího bratra, který chodí do deváté třídy. A jelikož se jedná o lásku tajnou, nevyřčenou a spíše idealizující, nezmění se v žádný hlubší cit a ani Matěj, či někdo jiný, se o ní nikdy nedozví.

3. 1. 4 Franta

Franta do příběhu vstupuje v době, kdy Mila, Katka a Petr jsou již kamarádi. Jako jediný z hrdinů má zdravotní hendikepu a kvůli svým ochrnutým nohám musí chodit o berlích. Přeje si být robotem, jako tomu bylo v jednom filmu, kde muž na vozíku dostal do těla čip, díky kterému mohl chodit jako zdravý člověk. Jenomže Frantovi je jasné, že takové věci se stávají jen ve filmech, a proto má na všechno a všechny vztek. Navíc rehabilitace mu nepomáhají a nohy ho bolí téměř pořád. Ve všem vidí nespravedlnost.

V kapitole nesoucí jméno hrdiny se s Frantou setkáváme při ranní snídani, kdy přemýšlí, jak se co nejlépe „ulít“ z vyučování. Využívá přitom svého hendikepu a naříká, že se necítí dobře (tzv. zneužívání bolesti a její simulace se u dětí občas objeví v případě, kdy se chtějí vyhnout něčemu pro ně nepříjemnému⁹⁹). Matka jeho chování však prohlédne a Franta je do školy odvezen. Důvodem jeho simulace je skutečnost, že se s matkou, bratrem Míšou

---

⁹⁷ LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 2006, s. 161.

⁹⁸ ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014, s. 179.

⁹⁹ ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. a kol. *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada, 2006, s. 84.

a matčíným přítelem Michalem přestěhovali a Franta začal chodit do nové školy, kde se mu nelíbí. Bojí se, aby ho spolužáci kvůli jeho tělesnému postižení nezačali šikanovat. K tomu však nikomu nedává příležitost a naopak je to právě on, kdo ostatní neustále provokuje a posmívá se jim.

Franta své postižení těžce snáší, protože v očích druhých lidí je jen chudák chodící o berlích a nikdo se k němu nechová jako k normálnímu zdravému chlapci. I to je jeden z důvodů, proč se k lidem chová provokativně a snaží se se spolužáky vyvolat rvačku. A když už se ke rvačce schyluje, je předčasně ukončena, jelikož stačí do Franty strčit a on ihned upadne. Pak už nikdo z chlapců nechce ve rvačce pokračovat. Jeho chování lze však považovat za obrannou reakci, kdy reaguje na podceňování své osoby druhými lidmi. Zároveň je z jeho chování patrná závislost na názoru okolí, což se projevuje právě v poruše Frantova charakteru.

K jedné takové rvačce se schylovalo také v ten stejný den, kdy ráno Franta simuloval nemoc. Během dopoledne se ve škole snažil vyprovokovat spolužáka, který mu nakonec slíbil, že si na něho „počká“ s kamarády po vyučování. A tehdy Franta poprvé potkal Petra a Katku v čele s Milou, která si všimla chlapců, jež podezřele Frantu sledovali, a s kamarády zabránila potenciální potyčce.

Veškeré Frantovy zájmy se točí kolem hraní videoher, zejména takových, ve kterých se střídá a tedy jsou pro děti nevhodné, a natáčení videí – jejich střihání, upravování a následné sdílení na internetové platformě YouTube.

3.2 Interpretace

Román je situován do současné doby, na počátek jednadvacátého století. Autorka v knize využívá prvky typické pro tuto epochu, konkrétně do příběhu zasazuje například Harryho Pottera, sbírání pokémonních kartiček, internetovou platformu YouTube pro sdílení videí, počítačovou hru Fortnite nebo sociální síť Facebook. Všechny tyto jevy v knize podporují autenticitu¹⁰⁰ příběhu odehrávajícího se mezi dětmi.

Na začátku knihy, kdy díky příhodě s činčilou autorka čtenáře seznamuje s postavami Mily a Petra, je děj situován do období před letními prázdninami. Hlavní část příběhu se však odehrává až po čtyřech měsících během podzimních dnů v září.

---

¹⁰⁰ Autenticita je charakteristickým znakem v soudobé literatuře pro děti a mládež a zároveň jedním z kritérií pro posuzování hodnoty díla – srov. ŠUBRTOVÁ, M. Autenticita, intimita a osobní prožitek v literatuře jako jedna z tendencí polistopadové prózy pro děti a mládež. In *Literatura pro děti a mládež na začátku tisíciletí: kontexty, problémy, trendy*. Praha: Obec spisovatelů, 2009, s. 67.

V první polovině knihy spisovatelka postavy lokalizuje do místa jejich bydliště v nejmenovaném městě, konkrétně do jejich domovů a místního lesoparku, kde se nachází odlehlý kout sloužící k jejich setkávání. V menší míře pak postavy umísťuje do školního prostředí a do knihovny. V druhé polovině knihy autorka pracuje s motivem cesty, když dětské hrdinové, utíkající ze svých domovů, putují do tábořiště. Tímto způsobem naráží na situaci, která může nastat v případě, kdy děti necítí uspokojení v oblasti rodinného života a snaží se tuto nepříjemnou situaci vyřešit vlastními silami.

Děti se nejprve shodly, že utečou do jistého tábořiště, kde předpokládaly, že je nikdo hledat nebude. Poté započaly přípravy na cestu. S důvtipem například Petrovi změnily vzhled na dívčí, neboť věděly, že rodiče a policie budou hledat skupinku dvou děvčat a dvou chlapců a tímto počinem je mohou zmást. Samotná cesta do tábořiště pak probíhala ve dvou vlnách po rozdílných trasách – v jedné vlně cestovala Katka a Petr, ve druhé Mila s Frantou.

*„A taky se rozdělíme. Do dvojic. Každá pojedě jinudy. A namaskujeme se. Převlíkneme, abysme byli v jiným oblečení, než v čem jsme ráno odešli do školy. Ty si sundáš brejle,“ ukáže Katka na mě (...).*¹⁰¹

Soukupová zdůraznila především výpravu Mily a Franty, kteří po cestě narazili na zraněného a umírajícího ptáka, kterého postřelil nějaký muž. Líčí zde Milu jako velice empatického jedince milujícího zvířata, který nemůže pohled na trpící zvíře snést. Dívka si je vědoma, že se pták neuzdraví a ani ho nemůže vzít k veterináři, a proto v dobré víře pomoci zvířeti ukončit utrpení mu kamenem rozbije hlavu. Tím na sebe vezme odpovědnost za cizí život, i když se jednalo o život zvířecí, a prokáže nejen odhodlání, ale také odvahu, které nebyl schopný ani starší Franta, jenž v sobě nenašel sílu zvířeti pomoci. Tato dramatická a zároveň velmi emotivní scéna zabití zvířete se přitom nestává bezcitným aktem, nýbrž velice silně zasáhne duševní stav hrdinky. Mila je z toho smutná a snaží se se svými pocity vypořádat. Po příchodu do tábořiště se jí snaží ostatní děti od smutku oprostít, ovšem nikdo si neví rady, jak to udělat. Až když se druhý den rozhodnou smrt ptáka pomstít a onomu muži rozbijí kameny skleník, ukradnou pušku a vhodí ji do blízké tůňky, Mila pocítí satisfakci a s celou událostí je již schopna se vnitřně vyrovnat.

*S Frantou se na sebe podíváme a oba se smějeme, a když dojdeme k silnici, cítím se, jako kdybych sama byla pták a mohla vzlítnout.*¹⁰²

---

¹⁰¹ SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019, s. 121.

¹⁰² Tamtéž, s. 194.

Díky dobrodružné cestě se také konečně projeví pravá povaha Franty, který se ostatním kamarádům otevře, přestane se chovat hrubě a dokonce odloží i svůj mobil, jímž doposud nahrazoval absenci kamarádů.

„Já myslela, že budeš točit video,“ řeknu. Zavrtí hlavou. „Nemám mobil.“ Tím se to vysvětluje, ale Franta ještě dodá: „Tohle stejně není pro lidi, i když by to mělo milion zhlídnutí. Nic, co jsme tu zažili, vlastně nepotřebuju mít natočený. Je to lepší, když je to jenom naše, chápeš?“¹⁰³

Výprava se stala důležitým mezníkem také pro Petra. Na jeho postavě autorka předvedla, že každý jedinec má sílu postavit se svému strachu. K překonání jeho indispozice došlo během první noci v táboře, kdy děti slyšely divné zvuky, kterých se bály a které se odehrávaly za dveřmi jejich chatky, kde přebývaly. I když se Petr také bál, zvládl se svému strachu postavit a odhodlaně se vydal zjistit, odkud ty zvláštní zvuky vycházejí. Soukupová tak na postavě Petra předvedla, že s prvním krokem k překonávání sebe sama mohou pomoci také přátelé, kteří svou přítomností dokáží jedinci dodat odvahy.

Najednou to začne dělat jinej zvuk, jako kdyby to chtělo zařvat, ale nemohlo, už to nevydržím, už prostě nemůžu vydržet ani vteřinu toho strachu, utéct nemůžu, a co teda můžu jinýho, vyškubnu se Katce a seberu Frantovi mobil, na kterým pořád svítí baterka, až se Franta zapotácí. „Počkej, co děláš?“ řekne a já odpovím, že potřebuju baterku, a vrhnu se ke dveřím. Někdo na mě křičí, ať to nedělám, ale já už se zastavit nemůžu, židli odstrčím, jsem připravenej na Voldemorta i na rozteklý oči, jsem připravenej na obří medúzy a na všechno, co si umím představit, otevřu dveře a posvítím ven a přede mnou stojí chlap, kterej mhouří oči před baterkou toho mobilu a pořád chrčí, má na sobě hrozný hadry a v ruce drží láhev.¹⁰⁴

Tato výprava se tedy stala důležitým mezníkem příběhu. Přestože nakonec nedopadla podle očekávání protagonistů a po jedné noci strávené mimo domov se rozhodli přeci jenom vrátit domů, otevřela jim dveře k poznání přátelství. Dobrodružná cesta se tudíž propojuje s dalším motivem, a to s přátelstvím, které se díky cestě do tábořiště mezi postavami prohlubuje. Poněvadž přátelství má možnost vzniknout teprve tehdy, začnou-li lidé spolu trávit čas.

Motiv přátelství, který autorka v knize vyobrazuje, patří k těm nejdůležitějším. Soukupová ukazuje, že k přátelství může dojít pouhou náhodou. Stejně tak se to událo u protagonistů. Nejprve se náhodou setkala Mila s Katkou. Jednoho dne, když Mila přišla na své tajné místo v parku, zde potkala již sedící dívku s knížkou v ruce, která hledala tichý kout pro čtení.

---

¹⁰³ SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019, s. 194.

¹⁰⁴ Tamtéž, s. 169.

A tak se Mila seznámila s Katkou. Následně se k dívkám do party přidal Petr, jemuž Mila nechala před několika týdny před dveřmi bytu činčilu. Tenkrát ho náhodou spatřila, jak se baví se starým pánem a onu činčilu mu nabízí. Ovšem Petrova matka mu vzít si činčilu nedovolila. Tehdy starý pán nabídl činčilu i Mile, která ji později tajně dala Petrovi před práh bytu. Mila a Petr se pak opět náhodou setkali před knihovnou. Jako poslední se k partě připojil Franta, kterému tyto tři děti, náhodně se potkajíce, chtěly pomoci před začínající bitkou.

Síla a krása tohoto pouta přátelství pak tkví v tom, že kamarádi se vzájemně doplňují, přijímají druhého takového, jaký ve skutečnosti je a vzájemně se dělí o svá trápení. A to díky tomu, že všichni čtyři protagonisté mají podobné zkušenosti, díky nimž poté nacházejí pro ostatní pochopení. Zároveň spisovatelka naznačuje, že příležitost najít si kamarády má každý člověk nehledě na svůj vzhled či postižení, což může čtenáři sdílejícímu podobné problémy dodat naději. Navíc tento motiv vyjadřuje též kompozice knihy, kdy v první části *Divný děti* vystupují protagonisté jako individua každý zvlášť sám za sebe a ve druhé polovině *Spolu* již jako kamarádi.

Na příbězích hrdinů autorka mimo jiné ukazuje, že každý z nich je něčím podivný – ať už svými zálibami, vzhledem, obavami, nebo postižením – a právě touto svou abnormalitou vybočují z řad běžných dětí ve svém věku. Například Frantu autorka vyobrazuje jako chlapce, který netouží po ničem jiném, než aby se k němu ostatní chovali jako k jakémukoliv jinému zdravému chlapci, a proto všechny neustále provokuje. Je si vědom, že ač má nemocné nohy a musí chodit o berlích, není na něm nic, čím by se odlišoval od ostatních dětí, a tedy nepotřebuje žádné mírnější ani speciální zacházení. Naopak tento litující a šetrný postoj druhých lidí k jeho osobě ho nanejvýš zraňuje.

*(...) kluci se se mnou baví jenom proto, že je jim mě líto nebo že jim to má pomoci u holek, a že když se se mnou baví holky, tak to je totéž, jako kdybych byl taková panenka na hraní.*¹⁰⁵

Každý z hrdinů cítí, že mezi ostatní vrstevníky nezapadá a každý volí rozdílný způsob, jak se s touto skutečností vyrovnat. Katka se uzavře do sebe a prožívá svůj vysněný život v příbězích ukrývajících se v knihách. Mila se rozhodne, že když ostatním lidem nerozumí, je tedy jednodušší je z života více méně vytěsnit a upne se k pozorování přírody a zvířat. Lidé v blízkosti Franty zase naopak nerozumí jemu a Franta ke všem i sám k sobě, respektive ke svému postižení, cítí vztek. Petr se zase snaží vypořádat se svým strachem tím, že své nepříjemné sny a obavy kreslí do bloku. Přesto všechny tyto děti mají své sny a přání,

---

¹⁰⁵ SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019, s. 81.

keré by rády naplnily, ať už se jedná o prožití milostného románku nebo třeba o pořízení si pavouka coby domácího mazlíčka.

Mezilidské vztahy a komunikace, zejména v rodině, jsou v knize zobrazeny na různých úrovních. Vesměs se však jedná o neporozumění dětské duši ze strany rodičů, kteří dětem nenaslouchají. Nedostatek rodičovské empatie a nedostatek porozumění nakonec vyvrcholí v útěku dětí z domova, k jehož podnětu dá Petr, když rodiče neberou ohledy na jeho přání nejet na školu v přírodě, ze které má strach.

„No, nechci jet na školu v přírodě, a naši mě neposlouchaj, tak uteču.“¹⁰⁶

Netrpělivost se projevuje také například ve vztahu otec – Petr, kdy je otec nanejvýš podrážděný, kdykoli Petr projeví strach či úzkost z večerního usínání a třeba přijde spát do postele k rodičům. Petrovi rodiče zřetelně podceňují trápení svého syna a nesnaží se mu od něj pomoci se oprostit.

Ráno je táta naštvanej. Nevyspal se dobře. Já už pak jo. „Podívej se na Toma,“ říká táta zase. „Chodí za náma v noci do ložnice?“ Na to nic neříkám.¹⁰⁷

Na příbězích protagonistů chce autorka vysvětlit, že dětství nemusí být vždy ideální etapou v lidském životě. Poukazuje na to, že se děti umí k sobě chovat velice krutě, což se děje také zde. Obézní dospívající dívka kvůli svému vzhledu zakouší psychickou šikanu od svých spolužaček, poněvadž nesplňuje dívkami uznávaný ideál krásy štíhlé postavy a výrazně tedy vybočuje. Přitom se jedná pouze o povrchní a estetickou „vadu“, která ve skutečnosti nemá vliv na charakter jedince. Neustále ustrašeného, a na svůj věk výškově malého chlapce nechává bez zájmu rodičů samostatně se vypořádat se svými obavami a podrobuje ho nepříjemnému srovnávání ze strany rodičů s jeho mladším, ale psychicky odolnějším bratrem. Na chlapci s fyzickým hendikepem odkrývá nešťastný život jedince nevyrovnaného se svým postižením, jenž může prožívat kterékoli takové dítě.

Ovšem v neposlední řadě vede Soukupová čtenáře k zamyšlení, jaká je hranice mezi divností a normálností a zdali vlastně nějaká divnost skutečně existuje. Nejvýrazněji to lze spatřovat na Mile a její nepozornosti, když na ni někdo mluví a ona pozoruje něco jiného, či přemýšlí o svých záležitostech. Autorka zde odkrývá skutečnost, že se vlastně jedná o věc typickou pro každého jedince.

Jasně že nejraději pozoruju přírodní věci, ty mě baví nejvíc, lidi mě nebaví, ale když už náhodou pozoruju lidi, tak prostě hned vidím, že se někdo chová divně a rodiče, vždycky když

---

¹⁰⁶ SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019, s. 111.

¹⁰⁷ Tamtéž, s. 29.

řeší moji divnost, tak se taky chovají divně. Třeba táta za mnou přijde a bavíme se o něčem normálním, já nevím, třeba o koalách, ale vidím, že táta cvaká propiskou nebo klepe prstama o stůl anebo něco takovýho, a mamka totéž, ta zase když je nervózní, tak na mě třeba vyjede a pak se hned omlouvá a taky na mě dlouze zírání, jsem si všimla.¹⁰⁸

Divná... divná je blbý slovo. To by byl každej divnej. „Každej je nějakej, někdo rád pozoruje zvířata, někdo zase třeba tancuje, proto není nikdo divnej (...).“¹⁰⁹

---

¹⁰⁸ SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019, s. 11.

¹⁰⁹ Tamtéž, s. 10–11.

ZÁVĚR

V této práci jsme se zabývali knihou *Klub divných dětí* od současné české spisovatelky, scenáristky a dramaturgyně Petry Soukupové.

Nejprve jsme se věnovali české literární tvorbě pro děti a mládež po roce 1989 se zaměřením na současnou prózu ze života dětí a mládeže, do níž spadá také Soukupová a námi zvolená její kniha. Zabývali jsme se zejména motivy komunikace v současné rodině, outsiderství a hendikepu, jelikož právě tyto motivy jsou mimo jiné výrazně obsaženy ve vybrané knize a zároveň jsou příznačné pro soudobé příběhy ze života dětí.

Další kapitola, nesoucí jméno autorky, představila Petru Soukupovou z perspektivy její spisovatelské kariéry. V rámci kapitoly byla uvedena také její tvorba začínající v roce 2007 a prozatím končící rokem 2020. Do tohoto roku napsala celkem devět knih a stala se držitelkou Ceny Jiřího Ortena a Magnesia Litera, získala ocenění White Ravens a Suk – čteme všichni. Kromě toho byla dvakrát nominována na Cenu Josefa Škvoreckého a taktéž dvakrát nominována na Magnesii Literu. Některé její knihy byly mimo to nominovány také na Zlatou stuhu a Cenu Česká kniha. Vzhledem k získaným oceněním, nominacím a celkovému postoji literární kritiky lze konstatovat, že próza Petry Soukupové patří ke kvalitní literatuře.

Literární tvorbu Petry Soukupové, což platí také pro *Klub divných dětí*, lze charakterizovat následovně: příběhy jejích knih jsou situovány do obyčejného současného světa. Postavy jsou průměrní jedinci, v jejichž vykreslení nechybí ani stinná stránka jejich osobnosti, přičemž často dochází k pesimistickému pohledu postav na společnost a na svět. Velice výrazný je rodinný život postav, kterým se autorka zabývá ve všech svých dílech. V této oblasti nejčastěji popisuje neschopnost komunikace mezi rodinnými příslušníky a z toho následně vyplývající nedorozumění a problémy. Autorka tak nepředstavuje rodinu jako místo, kde jedinec nachází porozumění, možnost svěřit se se svými každodenními strastmi či případnou pomoc, ale naopak jako místo, kde člověk pouze jaksi přečkává. Spisovatelka se zabývá také jedinci v období dětství a dospívání, přičemž ukazuje, že i tyto etapy v lidském životě mohou být nevlídné, v některých případech až stresující. Souhrnně je tedy možné tvorbu Petry Soukupové označit za literaturu zabývající se soudobými mezilidskými vztahy a důležitostí správné komunikace. V tomto ohledu je tedy možné spatřovat přínos její tvorby.

Stěžejní část bakalářské práce se zabývá knihou *Klub divných dětí*, respektive způsobem zobrazení dětských hrdinů ve jmenované knize a její interpretací, což jsme si také zvolili za cíle této práce. V průběhu charakteristiky a analýzy jednotlivých postav i během interpretace jsme vycházeli z vlastní četby a z odborné psychologické literatury.

Při vyobrazení postav využívá autorka především motivu outsiderství, kdy jednotlivé postavy mezi své vrstevníky nezapadají a stojí od nich stranou. Všem čtyřem hlavním postavám příběhu – Mile, Petrovi, Katce a Frantovi – autorka přisoudila sociální stigmata, Frantovi pak navíc ještě zdravotní hendikep. Všechny postavy také pochází z rodin, které jsou nějakým způsobem nefunkční, nebo v nich chybí jeden z rodičů. Pro protagonisty život v těchto rodinách není jednoduchý, přičemž za hlavní nedostatek se ukazuje především nesprávná komunikace mezi členy rodiny. Čili skrze stigmatizaci dětských postav a neuspokojený rodinný život autorka představuje vnitřní život dětí a snaží se podat čtenářům vysvětlení, jak se takové děti mohou ve skutečnosti cítit – a právě v tomto můžeme vidět její hlavní přínos v zobrazení dětského hrdiny. Zároveň na příbězích vidíme, že dětství nemusí být vždy ideální. V knize se také objevuje otázka, co to znamená být divný, přičemž autorka nepodává žádný závěr či vysvětlení, ale spíše vybízí k zamyšlení a k diskuzi.

Seznam použité literatury

- BARIAKOVÁ, Z. Postava outsidera v literatuře pro děti a mládež. In *Návraty k dětství v české a slovenské literatuře*. Opava: Slezská univerzita. Filozoficko-přírodovědecká fakulta. Ústav bohemistiky a knihovnictví, 2008. ISBN 978-80-7248-506-2.
- DUŠEK, K., VEČEŘOVÁ-PROCHÁZKOVÁ, A. *Diagnostika a terapie duševních poruch*. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-4826-9.
- HRDLIČKOVÁ, M. Obraz rodiny v současné příběhové próze ze života dětí a mládeže. In *Literatura pro děti a mládež na začátku tisíciletí: kontexty, problémy, trendy*. Praha: Obec spisovatelů, 2009. ISBN 978-80-904218-3-7.
- KLIMEŠ, L. *Slovník cizích slov*. Praha: SPN – pedagogické nakladatelství, 2005. ISBN 80-7235-272-5.
- LANGMEIER, J., KREJČÍŘOVÁ, D.. *Vývojová psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 978-80-247-1284-0.
- LIŠOVSKÁ, P. Nevšedně všední hrdinové. In *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství. „Není hrdina jako hrdina“*. Přerov: Městská knihovna a Muzeum Komenského, 2019. ISBN 978-80-87190-52-4.
- LOHROVÁ, K. Báječný hrdina k nevydržení. In *Současná literatura pro děti a její vliv na rozvoj čtenářství. „Není hrdina jako hrdina“*. Přerov: Městská knihovna a Muzeum Komenského, 2019. ISBN 978-80-87190-52-4.
- PAŘÍZKOVÁ, J., LISÁ, L. a kol. *Obezita v dětství a dospívání. Terapie a prevence*. Praha: Galén, Karolinum, 2007. ISBN 978-80-246-1427-4.
- PETRŮ, E. *Úvod do studia literární vědy*. Olomouc: Rubico, 2000. ISBN 80-85839-44-X.
- ŘÍČAN, P. *Cesta životem. Vývojová psychologie*. Praha: Portál, 2014. ISBN 978-80-262-0772-6.
- ŘÍČAN, P., KREJČÍŘOVÁ, D. a kol. *Dětská klinická psychologie*. Praha: Grada, 2006. ISBN 80-247-1049-8.
- SLADOVÁ, J. a kol. *Dětství a dospívání v současné literatuře pro děti a mládež*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2014. ISBN 978-80-244-4216-7.
- SOUKUPOVÁ, P. *Klub divných dětí*. Brno: Host, 2019. ISBN 978-80-275-0129-8.
- ŠIMÍČKOVÁ ČÍŽKOVÁ, J. a kol. *Přehled vývojové psychologie*. Olomouc, Hanex: 2005. ISBN 80-244-0629-2.

- ŠUBRTOVÁ, M. Fenomén outsiderství ve vývoji prózy pro děti a mládež. In *Cesty současné literatury pro děti a mládež: tradičnost – inovace*. Slavkov u Brna: BM Typo, 2003. ISBN 80-903339-0-7.
- THOROVÁ, K. *Poruchy autistického spektra. Dětský autismus, atypický autismus, Aspergerův syndrom, dezintegrační porucha*. Praha: Portál, 2016. ISBN 978-80-262-0768-9.
- URBANOVÁ, S. a kol. *Sedm klíčů k otevření literatury pro děti a mládež 90. let XX. století. Reflexe české tvorby a recepce*. Olomouc: Votobia, 2004. ISBN 80-7042-668-3.
- URBANOVÁ, S. Magnetické pole české literatury pro děti a mládež na začátku 21. století. In *Literatura pro děti a mládež na začátku tisíciletí: kontexty, problémy, trendy*. Praha: Obec spisovatelů, 2009. ISBN 978-80-904218-3-7.
- VÁGNEROVÁ, M. *Vývojová psychologie I. Dětství a dospívání*. Praha: Karolinum, 2008. ISBN 978-80-246-1037-5.

Seznam použitých elektronických zdrojů

- <http://ceskakniha.com/CZ/Index_CZ.php?lang=CZ>, [cit. 2020-08-13].
- <http://filmovanadace.cz/o_nadaci>, [cit. 2020-08-11].
- <<http://www.zlatastuha.cz/archiv?r=2020>>, [cit. 2020-08-13].
- <<http://www.zlatastuha.cz/cs/archiv>>, [cit. 2020-08-13].
- <<http://www.zlatastuha.cz/cs/o-soutezi>>, [cit. 2020-08-13].
- <<https://www.cenajirihoortena.cz/><, [cit. 2020-08-11].
- <<https://www.czechlit.cz/cz/autor/petra-soukupova-cz/>>, [cit. 2020-08-13].
- <<https://www.hostbrno.cz/bertik-a-cmuchadlo/>>, [cit. 2020-08-11].
- <<https://www.hostbrno.cz/kdo-zabil-snizka/>>, [cit. 2020-08-16].
- <<https://www.hostbrno.cz/krvavy-bronx/>>, [cit. 2021-03-11].
- <<https://www.hostbrno.cz/zmizet/>>, [cit. 2020-08-11].
- BLATNÁ, D. Petře Soukupové vychází třetí kniha v polštině. *Kavárna nakladatelství Host* [online]. 5. 1. 2017 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://kavarna.hostbrno.cz/clanky/petre-soukupove-vychazi-treti-kniha-v-polstine>>.
- Cena Josefa Škvoreckého. *Josef Škvorecký* [online]. 11. 11. 2018 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.skvorecky.cz/?p=4331>>.
- ČECHLOVSKÁ, M. Divné dítě napsalo knihu. Novinka Petry Soukupové je příběhem o dětech a pro děti. *Aktuálně.cz* [online]. 19. 12. 2019 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://magazin.aktualne.cz/kultura/literatura/petra-soukupova-klub-divnych-deti-recenze/r~64bfee58227c11ea9d020cc47ab5f122/>>.

- ČEŇKOVÁ, J. Česká literatura pro děti a mládež ve druhém desetiletí 21. století (1. díl). *CzechLit* [online]. 27. 6. 2019 [cit. 2021-03-21]. Dostupné z: <<https://www.czechlit.cz/cz/feature/ceska-literatura-pro-deti-a-mladez-ve-druhem-desetileti-1-dil/>>.
- Dětský knihomol 2017 / Suk – čteme všichni. *Národní pedagogické muzeum a knihovna J. A. Komenského* [online]. [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://www.npmk.cz/novinky/knihovna/detsky-knihomol-2017-suk-cteme-vsichni>>.
- DRAHOŇOVSKÁ, K. Soukupová, Petra. Klub divných dětí. *ILiteratura.cz* [online]. 27. 2. 2020 [cit. 2020-08-16]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/42677/soukupova-petra-klub-divnych-deti>>.
- FORMÁNEK, J. Literatura je normální práce. *Petra Soukupová* [online]. 20. 1. 2008 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.petra-soukupova.cz/rozhovor-Respekt.html>>.
- GÜNTER, B. Nejvíc vám ublíží ten, kdo je nejbliž. *Sanquis* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.sanquis.cz/index1.php?linkID=art2908>>.
- Chtěli bychom probudit zájem těch, kteří knihy nečtou či přestávají číst. *Magnesia Litera* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.magnesia-litera.cz/o-litera/>>.
- Ilustrátor roku. *Czech grand design* [online]. 2019 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.czechgranddesign.cz/ilustrator-roku/>>.
- KITTLOVÁ, M. Soukupová, Petra. Pod sněhem. *ILiteratura.cz* [online]. 21. 3. 2015 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/34539/soukupova-petra-pod-snehem>>.
- KLÍMOVÁ, K. Soukupová, Pera. Kdo zabil Snížka? *ILiteratura.cz* [online]. 8. 3. 2008 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39569/soukupova-petra-kdo-zabil-snizka>>.
- KLÍMOVÁ, K. Soukupová, Petra. Nejlepší pro všechny. *ILiteratura.cz* [online]. 31. 1. 2018 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/39403/soukupova-petra-nejlepsi-pro-vsechny>>.
- KOPÁČ, R. Recenze: Novinka Petry Soukupové není ani překvapení, ani zklamání. *iDnes.cz* [online]. 30. 11. 2020 [cit. 2021-03-11]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/kultura/literatura/recenze-kniha-veci-na-ktere-nastal-cas-roman-petra-soukupova-novinka-nakladatelstvi-host.A201130_092606_literatura_kiz>.
- KOPÁČ, R. Terapie Čmuchadlem. *Týdeník Rozhlas* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.petra-soukupova.cz/pdf/recenze-Bertik-Rozhlas.pdf>>.

- KREMLÁČKOVÁ, A. Musí zbývat dost prostoru pro čtenářovu fantazii. *Kavárna Host* [online]. 29. 5. 2020 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/musi-zbyvat-dost-prostoru-pro-ctenarovu-fantazii>>.
- MATĚJKOVÁ, J. Soukupová, Petra. K moři. *ILiteratura.cz* [online]. 12. 11. 2008 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/23351/soukupova-petra-k-mori>>.
- Medailony autorů. *Ústav pro českou literaturu AV ČR* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://ucl.cas.cz/edicee/images/data/prirucky/obsah/Sou%C5%99adnice%20mnohosti/Medailony%20autor%C5%AF.pdf>>.
- Petra Soukupová. K moři. *Host* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <https://www.hostbrno.cz/k-mori/>
- Petra Soukupová. *Petra Soukupová* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://petra-soukupova.cz/zivotopis.html>>.
- Petra Soukupová: „Bertík a čmuchadlo je knížka pro děti, které se někdy cítí samy“. *Kavárna nakladatelství Host* [online]. 18. 9. 2014 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/petra-soukupova-bertik-a-cmuchadlo-je-knizka-pro-deti-ktere-se-nekdy-citi-samy>>.
- PROKOPOVÁ, E. Současná česká ilustrace. *CzechLit* [online]. 25. 7. 2019 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <<https://www.czechlit.cz/cz/feature/soucasna-ceska-ilustrace/>>.
- SOUKUP, M. Petra Soukupová. *Host* [online]. [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://www.hostbrno.cz/soukupova-petra/>>.
- STEHLÍKOVÁ, O. Soukupová, Petra. Marta v roce vetřelce. *ILiteratura.cz* [online]. 10. 10. 2011 [cit. 2020-08-13]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/28881/soukupova-petra-marta-v-roce-vetrelce>>.
- ŠÍDLOVÁ, T. Spisovatelka Petra Soukupová porodila dceru Marlu. *Aktuálně.cz* [online]. 30. 1. 2013 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://magazin.aktualne.cz/kratke-zpravy/spisovatelka-petra-soukupova-porodila-dceru-marlu/r~i:article:770086/>>.
- ŠTEPÁNEK, R. Klub divných dětí jsem psala i pro rodiče, aby svým dětem víc porozuměli. *Kavárna nakladatelství Host* [online]. 21. 11. 2019 [cit. 2021-04-01]. Dostupné z: <<https://kavarna.hostbrno.cz/clanky/klub-divnych-deti-jsem-psala-i-pro-rodice-aby-svym-detem-vic-porozumeli>>.
- ŠUBRTOVÁ, M. *Handicap a jeho zobrazení v literatuře pro děti a mládež ve druhé polovině 20. století a na počátku 21. století* [online]. [cit. 2021-03-24]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/publication/1085026/6B_-_3._oddil_-_2._kapitola_-_Subrtova__M..pdf>.

- TACHECÍ, B., TESAŘOVÁ, K. Raději si s lidmi píši, než s nimi mluvím, říká Petra Soukupová. *Český rozhlas Plus* [online]. 22. 7. 2018 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<https://plus.rozhlas.cz/radeji-si-s-lidmi-pisi-nez-s-nimi-mluvim-rika-petra-soukupova-7570514>>.
- Tři české knihy v prestižním katalogu White Ravens. *Zlatá stuha* [online]. 8. 10. 2019 [cit. 2020-08-11]. Dostupné z: <<http://www.zlatastuha.cz/tri-ceske-knihy-v-prestiznim-katalogu-white-ra>>.
- ZÍTKOVÁ, J. Soukupová, Petra. Bertík a čmuchadlo. *ILiteratura.cz* [online]. 19. 12. 2014 [cit. 2020-08-16]. Dostupné z: <<http://www.iliteratura.cz/Clanek/34101/soukupova-petra-bertik-a-cmuchadlo>>.

Anotace

Jméno a příjmení:	Bc. Markéta Formánková
Katedra:	Katedra českého jazyka a literatury
Vedoucí práce:	doc. PhDr. Vlasta Řeřichová, CSc.
Rok obhajoby:	2021

Název práce:	Pojetí dětského hrdiny v próze Petry Soukupové Klub divných dětí
Název v angličtině:	The concept of hero child in Petra Soukupova's prose Klub divných dětí
Anotace práce:	Práce se zabývá způsobem vyobrazení dětských hrdinů v próze Petry Soukupové Klub divných dětí a její interpretací. První kapitola se věnuje současné české literatuře pro děti a mládež – konkrétně motivům rodiny, outsiderství a hendikepu. Následuje kapitola představující spisovatelku Soukupovou. Stěžejní část práce je zaměřena na knihu Klub divných dětí.
Klíčová slova:	Petra Soukupová, Klub divných dětí, česká literatura pro děti a mládež.
Anotace v angličtině	Thesis follows up way of picturing child heroes in Petra Soukupova's prose Klub divných dětí and interpretation of the book. First chapter is about current czech literature for kids and youngsters – specifically about motives as family, outsiders and handicap. Next chapter introduces the writer Soukupová. Key part of thesis focuses on the book Klub divných dětí.
Klíčová slova v angličtině:	Petra Soukupova, Klub divných dětí, czech literature for kids and youngsters
Přílohy vázané v práci:	0
Rozsah práce:	36 stran
Jazyk práce:	český jazyk